

kyndige. i dette Tilfælde de Militære, have aldeles ikke været enige i dette Spørgsmaal; der har været Bakken eller rettere Svingen mellem flere forskjellige Projekter og flere Systemer med Hensyn til dette Befæstningsanlæg, og endnu den Dag i Dag ser man jo, at Enigheden mellem de militære er ikke ret stor. Der er en hel Del, der ganske vist ville have Befæstningsanlæg udførte, men som mene, at det, der her er begyndt paa, er ikke alene ikke det Heldigste, men maaste endogjaa det mindst Heldige, der kunde være valgt. Jeg skal ikke fordybe mig i Udtalelser om, hvilke Mangler eller Ulemper der synes at klæbe ved de begyndte Fæstningsværker, men blot gjentagende udtale mit Haab om, at Thingets Flertal vil sige Nei til denne Bevilling, som jeg anser for meget uheldig baade for Landet og for Befolkningen.

Brandes: Jeg deler ikke den ærede sidste Talers Forbauselse over, at Krigsministeren har stillet dette Forslag om næsten 4 Millioner Kr. til Befæstningsanlæg. Jeg kan i Opfattelsen af den ærede Krigsminister slutte mig til det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 2den Valgkreds (Hage), der i Dag udtalte, at Krigsministeren ikke tager Hensyn til Borgernes Interesser, og mente, at saa skulde Thinget blot tage Hensyn til Befolkningens Tarv, og at det saa var rimeligt at støtte Flertallet heri. Hvis man derimod ønskede en Sag set fra ensidig og fanatisk Sagskundsstabs Side — saaledes opfattede jeg det ærede Medlem, skulde man henvende sig til den ærede Krigsminister. (Hage: Det er ikke rigtigt, det er en Feiltagelse). Nei, det er ingen Feiltagelse, det er ikke nogen urigtig Opfattelse. Det ærede Medlem sagde, at han stillede sin Lid til Flertallet, at det paa det Omraade vilde se hen til Borgernes Tarv — det vil Rigsdags-tidenden vise, at han udtalte. Derimod nærede han en stærk Angst for, at Krigsministeren ikke paa dette Omraade — og jeg vil tilføie paa alle andre Omraader — vilde tage Hensyn til Befolkningens Tarv. Han vil naturligvis alene se hen til sine særlige Formaal, som han er sat til at værg, og disse Formaal finde netop et fuldygt Udtryk i dette Forslag. Den ærede Ordfører sagde, da han kom til at nævne det, at dette Forslag hang sammen med Kjøbenhavns Befæstning. Jeg tror, at Ingen af Thingets Flertal vil være uenig med den ærede Ordfører deri; jeg tror, at Ingen vil lade sig narre af, hvad det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds

(Scharling) og den ærede Krigsminister senere erklærede, at det ingenlunde er Tilfældet, at det er en anden Art Fæstninger, her er Tale om. Den ærede Minister sagde, at det kunde nok være, at den kom til at støde sammen med den permanente Befæstning — ja, det tror jeg ogsaa — men han kunde ikke gjøre for, at de saaledes kom til at passe ind i hinanden; det vilde ske uden Hensigt fra hans Side, det var rent tilfældigt. Saa sagde den ærede Minister, at naar vi fik Krig, saa var det ganske ligegyldigt, hvad Thinget her mente om Kjøbenhavns Forsvar og Kjøbenhavns Befæstning. Det Afgjørende var, at saa blev Kjøbenhavn forsvaret. Hvis vi fik Vandgang, som den ærede Minister forestillede sig med den livlige Fantasi han har, saasnart der bliver Tale om Krig, saa vilde Kjøbenhavn blive forsvaret, og det vilde ikke blive os Borgere i Landet, der fik en Mening om, hvorledes vi skulde forsvare os; nei, vi vilde kun blive tagne med som Soldater og den kommanderende General alene vilde slaa fast, hvorledes Kjøbenhavn skal forsvares. Dette synes jeg er en yderligere Grund til ved den forestaaende Afstemning at udtale sig imod Kjøbenhavns Befæstning, thi for den kommanderende General maa det dog have nogen Betydning, hvad dette Lands Borgere mene om Forsvaret eller hvad de have givet Krigsbestyrelsen Ret til at tage til Landets Forsvar. Jeg ser ikke rettere, end at det er første Gang i lang Tid, at vi komme til at stemme om Kjøbenhavns Befæstning, naar det nu kommer til Afstemning over disse Vædringsforslag. Jeg ønsker derfor at fremsætte nogle Bemærkninger derom.

Jeg tror, at Kjøbenhavns Befæstning spiller en stor Rolle allerede nu, men at den vil faae en langt større Betydning; den vil en Gang blive det virkelige Skillepunkt imellem Høire og Venstre her i Landet, blive den Sag, hvorm den danske Politif dreier sig. Det bliver nødvendigt for Høire at gjøre den Sag til Hovedpunkt i sin Politif. I nogle Aar har det ladet sig note med Visnepolitikken, Thingenes Ligeberettigelse, Kongens Ret til at vælge sine Ministre, og det kan have været meget gode Ting, men ved det sidste Valg viste det sig, at da det ikke er fra vor Side her i Folkethinget, at der er drevet Visnepolitik, idet der var begyndt en Forhandling i forrige Del af Samlingen, som er bleven fortsat i denne Del deraf, trods Opøsningen, var det Sager, der begyndte at tabe deres Livskraft i den politiske Agitations Tjeneste, og man maatte have noget mere Solid. For